

ת"פ 14967/07/15 - מדינת ישראל נגד דיאב עוביד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 14967-07-15 מדינת ישראל נ' עוביד
תיק חיצוני: 1298/15
לפני כבוד השופט אמיר טובי
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם דיאב עוביד

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד גב' ירין שגב

ב"כ הנאשם: עו"ד דוד זילברמן

הנאשם בעצמו

החלטה

1. הנאשם הורשע על סמך הודייתו, אשר ניתנה לאחר תיקון כתב האישום, בעבירה של סיוע לסחיטה באיומים, לפי סעיף 428 רישא וסיפא + סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. תיקון כתב האישום נעשה במסגרת הסדר טיעון שהושג בין הצדדים, אשר כלל גם הסכמה לכך שהמאשימה תבקש להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל בן שנה ואילו ההגנה תבקש להטיל עליו עונש מאסר למשך 6 חודשים שירותה בעבודות שירות. עוד הוסכם כי הסנגור יעתור לערוך בעניינו של הנאשם תסקיר מטעם שירות המבחן ואילו המאשימה לא תתנגד לכך, מבלי שההמלצות שיבואו בגדר התסקיר יחייבו אותה. יתר רכיבי הענישה לא סוכמו ונקבע כי כל צד יעלה טענותיו לעניין זה באופן חופשי.

2. בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") נאמר כי בין סעיד מרעי (להלן: "סעיד") לבין מרטין דרבגדסאריאן (להלן: "המתלונן") היכרות מוקדמת. במהלך חודש ינואר 2015 התקשר סעיד אל המתלונן ואמר לו כי הוא סיבך בחורה אשר ברשותה נתפסו סמים (להלן: "הבחורה") וכי אם הדברים נכונים הוא ידאג "להעלים" אותו, וזאת בכוונה להפחידו. בהמשך לאמור, החליט סעיד לסחוט את המתלונן ובמסגרת זו התקשר אליו ביום 2.3.15 וביקש להיפגש עמו בסמוך לביתו של המתלונן. לאחר מכן, נפגש המתלונן עם סעיד שהיה מלווה באשתו וסעיד ביקש מהמתלונן להצטרף אליו ואל אשתו לנסיעה, תוך שהוא מציג לו מצג שווא ולפיו הוא זקוק לעזרתו בבדיקת עניין כלשהו. המתלונן, סעיד ואשתו, נסעו לטייבה ובהגיעם נכנסו לחצר ביתו של הנאשם.

עמוד 1

המתלון התיישב על ספה בחצר הבית ואז בעט סעיד בפניו, לקח ממנו טלפון נייד שהיה ברשותו ותקף אותו באגרופים בפניו ובגופו תוך שהוא מאיים כי יהרוג אותו. במהלך התקיפה והצעקות, כמתואר, הגיע למקום הנאשם. סעיד השכיב את המתלון על הספה, שם את רגלו על חזהו ואת ידו על סנטרו, הפנה לעברו סכין חיתוך ואיים כי יחתוך אותו. הנאשם אמר לסעיד לעזוב את המתלון כדי להבין במה מדובר. סעיד עזב את המתלון, סטר לו וטען כלפיו, בפני הנאשם, כי הוא סיבך את הבחורה. המתלון הכחיש כל קשר להאשמות. סעיד דרש מהמתלון בסיוע הנאשם, אשר עודד אותו וחיזק את ידיו, למסור למשטרה הודעה כוזבת לפיה הסמים שנתפסו אצל הבחורה שייכים לו ולחלופין, לשלם לסעיד סך של 14,000 ₪. עוד דרש סעיד מהמתלון, בסיועו של הנאשם שחיזק את ידיו, להתקשר לאמו ולבקש ממנה כסף על מנת לשלם לסעיד. בפחדו מפני הנאשם וסעיד, התקשר המתלון אל אמו וסעיד שוחח עמה ודרש ממנה להעביר אליו 13,000 ₪ כשהוא מאיים עליה שאם הדבר לא יבוצע, המתלון לא יחזור הביתה. סעיד הוסיף ודרש מהמתלון, בסיועו של הנאשם אשר חיזק את ידיו, להתקשר גם לאחותו ולאביו ולבקש מהם כסף על מנת לשלם לסעיד. תחת איומיו של סעיד, התקשר המתלון לאחותו וסעיד שוחח עמה. כמו כן, התקשר המתלון לאביו אך האב ניתק את השיחה. לאחר מכן איים סעיד על המתלון באומרו כי יקשור אותו בחצר וזאת כדי להניעו לשלם את הכסף. כל זאת בסיועו של הנאשם שנכח במקום, עודד את סעיד וחיזק את ידיו.

בהמשך, הורה סעיד למתלון לשלם לו כל יומיים 1,000 ₪, תוך שאיים עליו כי אם לא יעשה כן, הוא יגיע אליו הביתה עם משתיק קול וירה בו ובאמו, וזאת כדי להניע את המתלון לשלם לידו את הכסף. סעיד עשה זאת בסיועו של הנאשם אשר אמר למתלון כי כדאי לו לשלם לסעיד כדרישתו.

לאחר כל האמור, הסיעו סעיד ואשתו את המתלון ברכבם לחיפה ואפשרו לו לחזור לביתו. הטלפון של המתלון לא הוחזר לו.

במועדים שונים במהלך חודש מרץ 2015 התקשר סעיד לאמו של המתלון וכן אל המתלון עצמו ודרש להיפגש עם המתלון. זאת על מנת להניע את המתלון ואמו לשלם את הכסף. ביום 10.3.15, בהנחיית משטרת ישראל, קבע המתלון עם סעיד להיפגש בקניון חיפה כדי להעביר לו את הכסף שדרש כמפורט לעיל. באותו יום נפגש המתלון עם סעיד ואשתו והעביר לידיהם כסף מסומן בסך 1,000 ₪, כשהמשך השניים נעצרו.

בכתב האישום נאמר כי במעשים המתוארים לעיל סייע הנאשם לסעיד לאיים על המתלון בפגיעה שלא כדין בגופו כדי להניעו למסור הודעה כוזבת במשטרה ולהתקשר לאמו, לאחותו ולאביו ומפני האיומים הוא התקשר אליהם. עוד נאמר כי הנאשם סייע לסעיד לאיים על המתלון, על אמו ועל אחותו בפגיעה שלא כדין בגופו של המתלון ובגופה של אמו, והכל כדי להניע את המתלון ואת אמו לשלם לסעיד כסף.

3. ביום 6.6.16 הורשע הנאשם על סמך הודייתו בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום. בהמשך, הוריתי על

הפנייתו לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו.

4.

בתסקיר שירות המבחן מיום 18.9.16 נאמר כי הנאשם בן 45, נשוי טרי המתגורר בטייבה. קודם למעצרו עבד יחד עם אביו בחלוקת מים לאדמות חקלאיות וכן עם אחיו בתחום סחר ברכבים. עם סיום לימודיו התיכונים, עבד הנאשם בעבודות מזדמנות אך התקשה לנהל אורח חיים תקין, חבר לחברה שולית ובגיל 19 הסתבך לראשונה בפלילים. בגיל 23 נדון למאסר בפועל לראשונה ובהמשך התקשה לנתק עצמו מהחברה השולית בה מצא מסגרת השתייכות והמשיך לבצע עבירות בעיקר בתחום הרכוש, סחר בסמים ואלימות. לדברי הנאשם, במאסרו האחרון הוא ביקש לשנות את אורחות חייו, עבר הליך שיקום במסגרת בית הכלא ועם שחרורו, החל לעבוד עם אביו ונעזר בתמיכת בני המשפחה. לדבריו, בשנים האחרונות הצליח לנתק עצמו מהחברה השולית, בנה קשרים חברתיים חדשים ולפני כשלוש שנים הכיר את אשתו לה נישא בחודש יולי האחרון.

שירות המבחן התרשם מאדם עם היסטוריה מורכבת של מעורבות עבריינית, אשר עבר תהליך משמעותי של התבגרות ושיקום ומזה שנים משקיע מאמצים לנהל אורח חיים נורמטיבי ולנתק עצמו מהחברה השולית עמה היה במגע בעבר. נאמר כי בני משפחתו מהווים גורם תמיכה משמעותי עבורו והעובדה כי נישא לאחרונה אף היא מחזקת אותו.

בהתייחסו לעבירה נשוא הדיון, הודה הנאשם בביצוע המעשים והביע חרטה, צער ובושה על דרך התנהלותו, תוך שהוא מבטא אמפתיה כלפי המתלונן. לדבריו, כאשר סעיד החל להכות את המתלונן, הוא ביקש לעצור את האירועים אך התקשה בכך, נגרר ונסחף אחר ההתרחשויות.

קצין המבחן ציין, בהעריכו את מצבו של הנאשם, כי הביא בחשבון את חומרת העבירה, הרקע העברייני שלו ונטייתו להיגרר למעשים פליליים. לצד זאת, התרשם מגורמי סיכוי לשיקום המתבטאים בכך שהנאשם מתפקד לאורך השנים האחרונות באופן חיובי, יציב ותקין, נישא לאחרונה ונעזר בתמיכת בני משפחתו. לאור זאת, ובשים לב לחלקו בביצוע העבירה, החרטה שביטא והמאמץ שהוא משקיע על מנת להתנהל אחרת, סבר שירות המבחן כי עונש של מאסר בפועל יביא לרגרסיה ונסוגה במצבו ויפגע בהליך השיקום שערך בחייו. לאור זאת המליץ על עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, עונש שיתן ביטוי לחומרת העבירה אך יאפשר לנאשם לשמור על שגרת חייו התפקודית.

5.

בטיעוניה לעונש ביקשה המאשימה לאמץ את הרף העליון של המתחם המוסכם, דהיינו שנת מאסר וזאת מפאת שלושה נימוקים עיקריים: האחד, העונש שנגזר על המבצע העיקרי סעיד אשר נדון למאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים, ואשר מרבית השיקולים שנסקרו בגזר דינו רלבנטיים גם לעניינו; השיקול השני עניינו הפסיקה שמבססת את העמדה העונשית של המאשימה ורף הענישה הנהוג במקרים דומים; השיקול השלישי עניינו התסקיר שניתן בעניינו של הנאשם, המלמד אמנם על נטילת

אחריות וניסיון להשתקם אך מנגד ניסיון זה לא צלח נוכח הסתבכותו של הנאשם בעבירה נשוא הדיון.

בנסיבות, סבורה המאשימה כי עונש של שנת מאסר משקף עונש הולם בשים לב לנסיבות העבירה ולמדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. נכון הוא שחלקו של הנאשם לא היה דומיננטי, אך אין להתעלם מהעובדה שהלה סייע לסעיד בסחיטה באיומים במספר שלבים באירוע.

6. בפתח טיעוניו טען הסנגור כי אין מקום להשוות בין הנאשם לבין סעיד אשר לא זו בלבד שהיה הדומיננטי מבין השניים ואשר הוביל את המתלונן לביתו של הנאשם, אלא שהוא אף הורשע במספר עבירות במסגרת אותו אירוע ומכאן שהמרחק בין השניים הוא רב ביותר. ב"כ הנאשם הדגיש כי לשולחו אין כל קשר להעתקת המתלונן מחיפה לטייבה, לא כיוזם ולא כמבצע. אין גם חולק כי אין כל היכרות קודמת בין הנאשם למתלונן וכי לאחר המעשה שהתרחש בחצר ביתו לא מימש הנאשם את הסחיטה בפועל ולא עשה דבר שיש בו כדי להצביע על כך שביקש לקדם או לממש את הסחיטה. עוד הוסיף הסנגור כי סעיד נכנס עם המתלונן לחצר ביתו של הנאשם ושם החל להכות במתלונן ללא שהנאשם נכח. כשהגיע הנאשם, הוא ביקש להרגיע את הרוחות ולהפסיק את מעשה האלימות, ואכן, סעיד חדל לתקוף את המתלונן. לטענת הסנגור, הנסיבות הן ברף התחתון של עבירה מסוגה משום שהנאשם למעשה נגרר אחר סעיד.

בהתייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם טען בא כוחו כי מדובר במי שהסתבך בפעילות עבריינית מגיל צעיר, אך מזה 10 שנים הוא פועל בסיוע משפחתו, לשקם את חייו ולצאת ממעגל הפשיעה. נאמר כי הנאשם אכן הצליח לחזור למסלול חיים נורמטיבי וכיום הוא עובד עם אביו ולאחרונה אף נישא. חיזוק לניסיונו של הנאשם לחזור לדרך הישר, ניתן למצוא באופן מפורש בתסקיר החיובי שניתן לגביו, המלמד על כבדת הדרך שעשה במטרה לשקם את חייו. לפיכך, סבור הסנגור כי לא יהא זה נכון להחזיר את הנאשם אחורה ולגדוע את התהליך השיקומי ואת המאמצים הכבירים שהשקיע בשנים האחרונות על מנת להשתקם. על כן, עתרה ההגנה לגזור על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות.

7. בדברו האחרון אמר הנאשם כי הוא מצטער על כל מה שקרה.

8. בבואו לגזור דינו של נאשם, על בית המשפט ליישם את עיקרון ההלימה, לפיו חייב להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט' לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

9. בענייניו, הורשע הנאשם בעבירה של סיוע לסחיטה באיומים, הפוגעת בשלום ובטחון הציבור בכלל

והמתלון בפרט. בית המשפט עמד לא אחת על הסלידה שהוא רוחש לעבירות הנעשות תוך הפעלת כח והפחדה לשם השגת רווח כספי שלא כדין, תוך נטרול מערכת החוק והמשפט והשתת אימה ופחד. בע"פ 9839/06 מ"י נ' חבאני (3.1.2007) נאמר כי "סחיטה היא עבירה שיש בה יסוד של שפלות לצד ההיבט הרכושי שבה". בע"פ 1725/07 מ"י נ' מעטצם (14.5.2007) הוסיף בית המשפט כי "שפלות זו מתבטאת בהשגת רווחים קלים על חשבון הזולת, תוך הטלת אימה ופחד עד כדי חשש לחיים ולמשפחה". בע"פ 6774/01 מ"י נ' אל אלעלוין (1.1.2011) נאמר כי:

"סחיטה באיומים היא למרבה הדאבה תופעה נפוצה, אך רק לעתים רחוקות אזור הקרבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במוקדם או במאוחר מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו. לפיכך, כשסוף סוף מעז מתלון לבקש את הגנת החוק, יש לראות בכך הזדמנות לא רק להעניש את העבריין המסוים אשר נמצא כי חטא, אלא גם להעביר מסר לציבור בכלל ולא להאלה שחוטאים בעבירות מן הסוג הזה בפרט, כי עבריינים בתחום זה עלולים לשלם על מעשיהם בדרך של שלילת חירותם לתקופה ארוכה".

10. ניתן לשער את הפחד והאימה שאחזו במתלון אשר הובל לסביבה זרה, הותקף באגרופים בפניו ובגופו, איום ונסחט. נכון הוא שמרבית העבירות לא יוחסו לנאשם דכאן והוא הורשע בעבירת סיוע לסחיטה באיומים בלבד. יחד עם זאת, יש להניח כי תרומתו העצימה את החרדה, הפחד וחוסר האונים שחש המתלון.

11. בגדר הנסיבות של ביצוע העבירה, הפועלות לטובת הנאשם, לבד מהעובדה שחלקו באירוע היה משני לעומת סעיד שהיה הדומיננטי מבין השניים, הבאתי בחשבון גם את העובדה כי כאשר יצא לחצר הבית למשמע הצעקות וראה את סעיד תוקף פיזית את המתלון, הוא הורה לו לחדול ממעשיו.

זאת ועוד, יש ליתן את הדעת לכך שהנאשם לא יזם את האירוע, לא תכנן ותיאם עם סעיד את הגעתו לחצר ביתו אלא האירוע התגלגל לפתחו. נכון הוא שהנאשם נגרר לאירוע ולא עשה למניעתו כליל, כפי שניתן היה לצפות ועל כך הוא נותן את הדין. יחד עם זאת, יש להתחשב בעובדה שלא היתה לו כל מעורבות בסכסוך שהתגלע בין סעיד למתלון עובר לאירוע והוא לא נקט בכל צעד על מנת לממש את הסחיטה לאחר האירוע שהתרחש בחצר ביתו.

למעשה, חלקו של הנאשם מתמצה בכך שעודד את סעיד וחיזק את ידי במעשה הסחיטה. בנסיבות, אין כל מקום לגזור גזירה שווה מהעונש שהוטל על סעיד שהורשע בעבירות חמורות בהרבה וחלקו באירוע היה משמעותי לאין ערוך מחלקו של הנאשם.

12. בשים לב למקבץ האמור, לנסיבות ביצוע העבירה ולמדיניות הענישה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם במקרה דידן נע בין מאסר של 6 חודשים בפועל שירוצה בעבודות שירות לבין מאסר למשך 18 חודשים.

13. בבואי לשקול את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אני רואה להביא בחשבון בראש ובראשונה את התסקיר החיובי שניתן לגבי הנאשם ואת ההמלצה להימנע מהטלת עונש מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריח. לכל אורך התסקיר מדגיש קצין המבחן את כבדת הדרך שעשה הנאשם על מנת לשקם את חייו ולחזור לדרך הישר. נכון הוא שלחובתו עבר מכביד, אך יחד עם זאת, הרשעתו המשמעותית האחרונה הינה משנת 2004. מאז חלפו 12 שנים במהלכם הוא הורשע רק בעבירה של הפרת הוראה חוקית ונהיגת רכב ללא רישיון. בשנים לב למעורבותו של הנאשם במעשים פליליים רבים עד שנת 2004, מתקבל אכן הרושם כי בנקודת זמן זו הוא בחר לעשות שינוי בחייו, ולחדול מפעילות פלילית. שירות המבחן הפנה בתסקירו לעובדה שמשפחתו של הנאשם התגייסה על מנת לעזור לו לצאת ממעגל הפשיעה. העובדה שהנאשם כיום בן 45 בעוד שעיקר מעורבותו הפלילית היתה בשנים בהן היה צעיר יותר, כמו גם העובדה שלאחרונה נישא מחזקת את המסקנה כי סיכוייו להמשיך במלאכת השיקום ולהצליח בה, הם משמעותיים. הנאשם אמנם כשל במקרה שבפניי אולם אין בכך כדי להצדיק התעלמות מהדרך הארוכה והחיובית בה צעד בשנים האחרונות. נוכח המאמץ שעשה ללכת בדרך הישר, כפי שהדבר השתקף בתסקיר שירות המבחן, סבורני כי יש לאפשר לנאשם להמשיך בדרכו זו על אף מעידתו. אני רוצה להאמין כי מדובר במעידה חד פעמית וכי לאחריה ישוב הנאשם לדרך חייו נורמטיבית. דומה כי עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות ייתן ביטוי לחומרת העבירה בה הורשע מבלי לסכן ולסכל את השיקום שעבר הנאשם.

14. באם נדרשים שיקולים נוספים לקולא, הרי העובדה שהנאשם הודה בשלב מוקדם של הדיון בעבירה המיוחסת לו, חסך מזמנו של בית המשפט ומן הצורך בהעדת העדים, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה עליהם, אף היא מטה את הכף לעבר ענישה שאינה כוללת רכיב של מאסר במתקן כליאה.

15. על יסוד האמור, יש בדעתי להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות. לצורך כך, אני מורה על הפניית הנאשם לממונה על עבודות שירות לצורך קבלת חוות דעתו. לאחר קבלת חוות הדעת, יינתן גזר הדין הסופי ובו אתייחס גם לעונשים הנלווים שיושטו על הנאשם.

16. גזר הדין הסופי יינתן ביום 5.12.16 בשעה 09:30, שעד אז תוגש חוות דעתו של הממונה.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לממונה על עבודות השירות.

ניתנה היום, ל' תשרי תשע"ז, 01 נובמבר 2016, בנוכחות הצדדים.

עמוד 6

